

Informatieverstrekking gescheiden ouders

Inleiding en wettelijk kader

Alle ouders hebben in principe recht op informatie over hun kind op school. Dit geldt ook voor ouders die gescheiden zijn. Bij echtscheiding geldt op basis van artikel 1:251 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat het gezamenlijk ouderlijk gezag gehandhaafd blijft. In dat geval hebben beide ouders evenveel recht op informatie en is de school gehouden de niet verzorgende ouder op eigen initiatief informatie te verstrekken over zaken die het kind en de school betreffen.

Indien bij echtscheiding is bepaald dat een van de ouders met het gezag is belast en de andere niet dan wordt voor wat betreft de omvang van de te verstrekken informatie onderscheid gemaakt tussen de ouder die belast is met het ouderlijk gezag over het kind en de ouder die daar niet mee belast is. De school moet de informatie dan aan de met het gezag belast ouder verstrekken. Die ouder heeft op grond van artikel 1:377b BW de verplichting om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen.

Als de communicatie tussen de ouders stopt is er een probleem. Artikel 1:377c BW, waarin de informatieplicht van een school aan de niet met het gezag belaste ouder is neergelegd, voorziet in dergelijke situaties. Deze informatieplicht houdt in dat de school op verzoek informatie geeft over 'belangrijke feiten of omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen'. Het gaat dus alleen om informatie met betrekking tot schoolvorderingen en eventuele sociaal-pedagogische ontwikkelingen van de leerling. Ook zijn er wettelijke uitzonderingen op de informatieplicht, die ten aanzien van de met gezag beklede ouder niet gelden. Ten aanzien van niet met gezag belaste ouders is er dus een beperkte(re) informatieplicht.

Hieronder staan de relevante wettelijke bepalingen.

Artikel 1:245 BW

1. Minderjarigen staan onder gezag.
2. Onder gezag wordt verstaan ouderlijk gezag dan wel voogdij.
3. Ouderlijk gezag wordt door de ouders gezamenlijk of door één ouder uitgeoefend. Voogdij wordt door een ander dan een ouder uitgeoefend.
4. Het gezag heeft betrekking op de persoon van de minderjarige, het bewind over zijn vermogen en zijn vertegenwoordiging in burgerlijke handelingen, zowel in als buiten rechte.

Artikel 1:247 BW

1. Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht van de ouder zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden.
2. Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. In de verzorging en opvoeding van het kind passen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toe.
3. Het ouderlijk gezag omvat mede de verplichting van de ouder om de ontwikkeling van de banden van zijn kind met de andere ouder te bevorderen.
4. Een kind over wie de ouders gezamenlijk het gezag uitoefenen, behoudt na ontbinding van het huwelijk anders dan door de dood of na scheiding van tafel en bed, na het beëindigen van het geregistreerd partnerschap, of na het beëindigen van de samenleving indien een aantekening als bedoeld in art. 252, lid 1, is geplaatst, recht op een gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders.
5. Ouders kunnen ter uitvoering van het vierde lid in een overeenkomst of ouderschapsplan rekening houden met praktische belemmeringen die ontstaan in verband met de ontbinding van het huwelijk anders dan door de dood of na scheiding van tafel en bed, het beëindigen van het geregistreerd partnerschap, of het beëindigen van de samenleving indien een aantekening als bedoeld in artikel 252, eerste lid, is geplaatst, echter uitsluitend voor zover en zolang de desbetreffende belemmeringen bestaan.

Artikel 1: 251 BW

1. Gedurende hun huwelijk oefenen de ouders het gezag gezamenlijk uit.
2. Na ontbinding van het huwelijk anders dan door de dood of na scheiding van tafel en bed blijven de ouders die gezamenlijk het gezag hebben, dit gezag gezamenlijk uitoefenen.

Artikel 1: 251a BW

1. De rechter kan na ontbinding van het huwelijk anders dan door de dood of na scheiding van tafel en bed op verzoek van de ouders of van één van hen bepalen dat het gezag over een kind aan één ouder toekomt indien:
 - a. er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of
 - b. wijziging van het gezag anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is.

Artikel 1:377b BW

1. De ouder die met het gezag is belast, is gehouden de niet met het gezag belaste ouder op de hoogte te stellen omtrent gewichtige aangelegenheden met betrekking tot de persoon en het vermogen van het kind en deze te raadplegen - zo nodig door tussenkomst van derden - over daaromtrent te nemen beslissingen. Op verzoek van een ouder kan de rechter ter zake een regeling vaststellen.
2. Indien het belang van het kind zulks vereist kan de rechter zowel op verzoek van de met het gezag belaste ouder als ambtshalve bepalen dat het eerste lid van dit artikel buiten toepassing blijft.
3. Artikel 337e is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1:377c BW

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 337b van dit boek wordt de niet met het gezag belaste ouder desgevraagd door derden die beroepshalve beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, daarvan op de hoogte gesteld, tenzij die derde de informatie niet op gelijke wijze zou verschaffen aan degene die met het gezag over het kind is belast dan wel bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.
2. Indien de informatie is geweigerd, kan de rechter op verzoek van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde ouder bepalen dat de informatie op de door hem aan te geven wijze moet worden verstrekt. De rechter wijst het verzoek in ieder geval af, indien het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet.

Protocol informatieverstrekking gescheiden ouders

1. Bij inschrijving van de leerling wordt melding gedaan van de gezinsrelatie waarin deze opgroeit, alsook van de gezagsrelaties met betrekking tot hem/haar. Bij wijziging daarin dienen de ouders de school daarvan in kennis te stellen, onder overlegging van de officiële stukken daaromtrent. Wanneer beide ouders gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben (of na echtscheiding: hebben behouden), dan hebben zij in gelijke mate recht op informatie vanuit de school.
2. In geval echtscheiding of verbreking van de relatie tussen ouders, neemt de school jegens hen beide een neutrale positie in. De school onthoudt zich van betrokkenheid bij conflicten tussen de ex-partners. Zij richt zich primair op haar pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid jegens de leerling.
3. De school gaat er van uit dat de verzorgende ouder de niet-verzorgende ouder van de schoolinformatie in kennis stelt. Op verzoek van de niet-verzorgende ouder zal de school hem/haar echter rechtstreeks informatie verstrekken.
4. Welke informatie aan de niet-verzorgende ouder wordt verstrekt is afhankelijk van diens wettelijke positie ten opzichte van de leerling.
 - A. In geval van (mede) gezag omvat de informatieverstrekking:
 - het verstrekken van de schoolgids, de periodieke schoolbulletins, de rapporten toetsresultaten van de leerling in kwestie, overige relevante informatie over de leerling;
 - uitnodiging voor ouderavonden en op ouders gerichte schoolactiviteiten, dan wel activiteiten waarbij ouderparticipatie vanuit de school gewenst is;
 - verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van diens schoolloopbaan;
 - inzage in de door de school vastgelegde persoonsgegevens, waaronder het leerlingdossier.

- B. De niet met gezag belaste ouder ontvangt op verzoek informatie over belangrijke feiten en omstandigheden met betrekking tot de schoolloopbaan van de leerling, tenzij a) de informatie ook niet aan de met het gezag of de verzorging belaste ouder zou worden verstrekt, of b) het belang van de leerling zich daartegen verzet. Indien de school een verzoek om informatie afwijst, zal zij dit met redenen omkleed kenbaar maken aan verzoeker/verzoekster.
5. De uitnodiging voor een ouderavond betreft in principe een gezamenlijk gesprek voor beide ouders. In bijzondere situaties kan daarvan worden afgeweken.
 6. In situaties waarin de school ten aanzien van informatieverstrekking tegengestelde belangen constateert of vermoedt die de leerling rechtstreeks (kunnen) raken, dan zal zij de kwestie voorleggen aan haar vertrouwenspersoon. Zo nodig kan op diens advies de leerling de gelegenheid worden gegeven zijn/haar zienswijze te geven alvorens een beslissing te nemen op een verzoek om informatie.
 7. De school respecteert de gezinssituatie waarin de leerling feitelijk leeft. Zij heeft echter geen informatieplicht jegens een nieuwe partner van een ouder, ook niet als deze deel uitmaakt van het gezin waarin de leerling opgroeit.